

Notat vedr. læsning i København.

Uddannelse af læsevejledere. Gennem de sidste par år har alle skoler i København fået tilbud om at uddanne mindst en læsevejleder. På nogle skoler er der uddannet flere læsevejledere knyttet til de respektive afdelinger på skolen. Det er med til at kvalificere og understøtte indsatsen for læsning i alle fag.

I forbindelse med det nationale fokus på læsning er der blevet mulighed for at opkvalificere læsevejlederne yderligere gennem suppleringskurser og yderligere pd. moduler i læsning og skrivning. Der er endvidere tillægskurser i andetsproglæsning.

Der afholdes konferencer om læsning arrangeret af den centrale læsekonsulent. F.eks. ”Nationale test og læsning”, ”Ny karakterskala i forhold til læsning”, ”Faglig læsning” og i februar 2008 er der planlagt en konference om ”Dialogisk testning og pædagogisk opfølgning”.

Koordinerende læsevejledere. Der er udpeget otte koordinerende læsevejledere i hvert BUF-distrikt. Deres opgave er at koordinere, initiere kommunale indsatser, rådgive og vejlede distrikterne samt arbejde i netværk med andre læsevejledere og den centrale læsekonsulent.

Læsning i fagene. På alle skoler er der 30 timers kurser for lærere på mellemtrinnet. Kurset er målrettet lærere i matematik, naturvidenskabelige fag samt dansklærere. Skolens læsevejleder deltager i kurset for senere bedre at kunne kvalificere arbejdet med læsning i andre fag end dansk.

PISA og forskning. Sammen med PISA-undersøgelsen 2004 er der gennemført læsetest af alle folkeskolelever i København i starten af syvende klasse. De samme elever deltog i 2007 i endnu en PISA-runde, ligesom de i 2006 (i ottende klasse) deltog i endnu en læsetest. Det bliver således muligt at følge årgangen gennem flere læsetest og afsluttende PISA 2007. Der søges om forskningsmidler til yderligere at følge årgangen gennem ungdomsuddannelserne.

Mellem de to undersøgelser gennemføres i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitet et antal forskningsprojekter, der bl.a. skal hjælpe os med svar på følgende spørgsmål:

1. Hvad kendetegner de skoler og de klasser, som klarer sig særlig godt i undersøgelsen, også når de er kompenseret for elevernes sociale og kulturelle baggrund? Der ses særskilt på succes i forhold til tosprogede og i forhold til den tredjedel, som har den svageste sociale baggrund.
2. Hvilke af de faktorer, man faktisk kan påvirke, har særlig stor betydning for elevernes læring?
3. I forhold til hvilke typer af faglige mål kan PISA registrere succes eller det modsatte?
4. Viser PISA det samme som andre evalueringsformer i forhold til disse faglige mål?
5. Hvilke alternative evalueringsformer kan anvendes til supplerende af PISA-undersøgelsen?

I tilknytning til LEKS (Læring og evaluering i københavnske skoler) er der igangsat et to-årigt forsknings—og udviklingsprojekt ”Læsning og skrivning på tværs”, i syv klasser, der i 2004/2005 gik i 7. klasse. Eleverne er fordelt på tre skoler. Projektet er gennemført fra august 2004 til juni 2007.

Udviklingsarbejde: Et forskningsbaseret udviklingsprojekt med seks andre kommuner: Projekt Læsemakker. Projektet er forankret i Dansk Videnscenter for Ordblindhed. I København er det Enghave Plads skole. I projektet udvikles en ”Læsemakkermanual”, en ”Læsemakkerhjemmeside” samt en informationsfilm til skoler, forældre og websurfere. I projektet læser store elever med små

elever efter en nøje tilrettelagt guidning. Effekten skulle gerne være en hjælp til de yngste læseseres automatisering og for de ældre elever mulighed for større præcision og hurtighed.

Læsepolitik. Der er indstillet en læsepolitik gældende for 0-18 år.

- I dagtilbud ligger fokus på sproglig stimulering, oplæsning og kommunikation.
- I skole ligger fokus på lyst til at læse, gode læsevaner, hensigtsmæssige læsestrategier, kendskab til forskellige læsemåder og funktionelle læse- og skrivefærdigheder svarende til gældende krav. Der er lagt vægt på undervisningsdifferentiering og udfordring for såvel den stærke som svage elev.
- I fritidsinstitutioner er fokus lagt på initiativer, der fremmer udviklingen af børns og unges tale-, skrift- og sprogudvikling.

Læsepolitikken er pt. i høring. Afsluttes 10. december.

I handlingsplanen vil de væsentlige elementer blive organisation og samarbejde på alle niveauer, indsats og videndeling. Handlingsplanen vil blive et redskab for udmøntning af læsepolitikken i praksis for dagtilbud, skole og fritidsinstitutioner.

It- og læsning: I samarbejde med Center for Informatik har Pædagogik og Læring indført ”den digitale skoletaske”. Det betyder, at samtlige skoler i København løbende får undervisningsprogrammer fra Mikroværkstedet. De væsentlige i denne forbindelse er CD-ORD, der er et værktøjsprogram med oplæsningsmulighed og ordbøger. Der er endvidere købt elevlicenser, så de elever, der har brug for programmet, kan få det lagt ind på hjemmets computer (hjælpeværktøjet kaldes også en ordblinderygsæk).

Testning. Uddannelses- og Ungdomsudvalget besluttede 27.04.2005 at alle folkeskoler i skoleåret 2005/06 skulle teste normalklasser med standardiserede test i læsning i 2., 4., 6. og 8. klasse.

Beslutningen blev fulgt op i skoleåret 2006/07 og igen 2007/08.

Testene tages i 2., 4. klasse i maj måned og i 6. og 8. klasse i august. Forvaltningen har udarbejdet minimumskrav, og disse ligger til grund for resultatsamtaler i distrikterne samt for Kvalitetsrapporten.

I flg. PISA PIRLS, der netop er offentliggjort, kan danske børns læseresultater i 4. klasse nu måle sig med de andre nordiske lande. Gruppen af dårligere læsere er generelt blevet mindre, men der er stadig utilfredsstillende mange elever, der ikke har nået et tilfredsstillende læseresultat i 4. klasse. Bemærkelsesværdigt er det også, at danske lærere i stort tal er meget dårlige til at vurdere om deres elevers læseniveau er tilfredsstillende. Af de 14% af lærerne, der vurderer, at deres klasse ligger over gennemsnittet, har ca. en tredjedel overvurderet deres elever. Det samme gør sig gældende for de lærere, der har vurderet deres elever til generelt at ligge på gennemsnittet.

I flg. rapporten er en af de vigtigste faktorer for forbedringen, at kommunerne har indført faste procedurer i evaluering, testning og opfølgning. I mange kommuner indsamles testresultaterne. Det har man ikke gjort i København, hvilket forvaltningen mener, man burde overveje. Det er hensigten, at de nationale test i læsning skal tages i 2., 4., 6. og 8. klasse. I København kunne man teste yderligere i 1., 3., 5. og 7. klasse. Det sker i forvejen på mange skoler, men burde måske gøres obligatorisk.

PISA i 9. klasse. International forskning viser, at børnene på mellemtrinnet ikke læser meget og heller ikke fortsat undervises i læsning. Det kan forklare eventuelle ”ikke så gode” resultater i PISA-testene den 4. december.